

CONTRIBUTION OF LEGAL PERSONS' INCOME TAX TO THE FORMATION OF PUBLIC FINANCIAL RESOURCES IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

CONTRIBUȚIA IMPOZITULUI PE VENIT AL PERSOANELOR JURIDICE LA FORMAREA RESURSELOR FINANCIARE PUBLICE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

URSU Ionuț, student, specialitatea: Finanțe și Bănci
Academia de Studii Economice din Moldova, Republica Moldova,
Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail autor: ursu.ionut@ase.md

Abstract: This research analyzes the contribution of income tax to the formation of public financial resources in the Republic of Moldova in 2020-2024, highlighting the trends and factors that influenced its evolution. The topicality of the topic lies in the efforts of the Republic of Moldova to align with European standards. The study's main purpose is to determine the efficiency of collecting this tax and its impact on the public budget, using a comparative approach with international standards. The methodology used includes statistical analysis, graphical methods for highlighting the dynamics of tax revenues, as well as econometric models for measuring the elasticity of income tax revenues to GDP. The results indicate a significant increase in income tax revenues by 76.94% in the last 5 years, influenced by inflation, the increase in the number of enterprises, and the efficiency of tax collection. However, in the period 2023-2024, a decrease in revenues from this tax was noted, despite the increase in GDP, suggesting possible fiscal inefficiency.

Keywords: corporate income tax, inflation, GDP, tax revenues

JEL CLASSIFICATION: H27, H29, H32, E31

INTRODUCERE

Funcția de bază a finanțelor publice reflectă capacitatea acestora de a mijloci repartizarea produsului național, pentru crearea condițiilor necesare producerii, circulației și consumului acestuia, asigurând astfel distribuția și redistribuirea în formă bănească a unei mari părți din acest produs. (Casian & Baurciulu, 2017). Pentru ca un stat să poată satisface nevoile colective ale populației, acesta are nevoie în primul rând de venituri, fie ele mobilizate de la persoane fizice și juridice, fie din împrumuturi externe sub formă de credite, granturi. În această lucrare, va fi abordat impozitul pe venit al persoanelor juridice, și impactul său în formarea veniturilor statului. În acest context, importanța lucrării oferă o perspectivă asupra modului în care politicile fiscale influențează atât dezvoltarea economică, cât și bunăstarea colectivă. Obiectivele lucrării sunt de a determina eficacitatea colectării acestui impozit și de a analiza factorii ce determină evoluția acestui impozit.

CONȚINUTUL DE BAZĂ

1. Analiză succintă a surselor bibliografice în domeniul problemei cercetate.

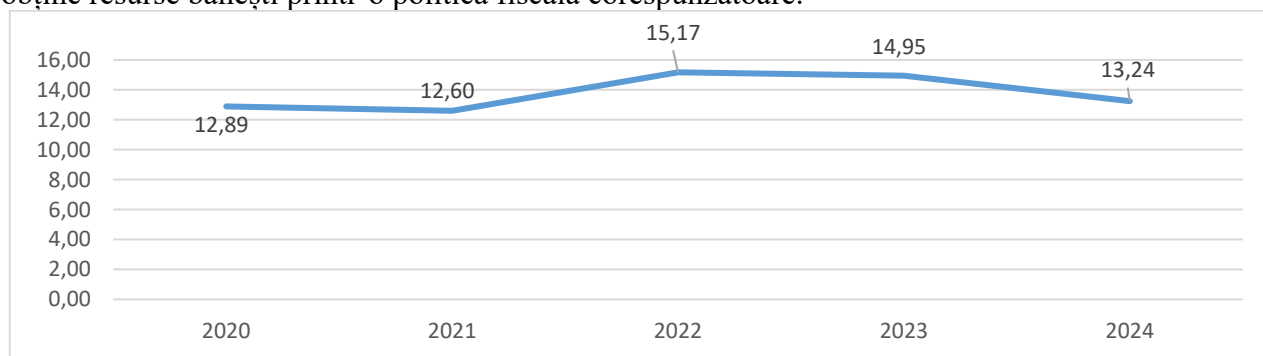
Autorii Casian A. și Baurciulu în lucrarea „Finanțe publice” prezintă o abordare teoretică a finanțelor publice, subliniind funcția redistributivă și de stabilizare economică a impozitelor. Alți doi cercetători din Republica Moldova, Petroia A. și Adachi I. abordează impozitul pe venit al persoanelor juridice dintr-o dublă perspectivă: pe de o parte, ca o necesitate economică pentru finanțarea cheltuielilor publice, iar pe de altă parte, ca un instrument de educație fiscală. Datele oferite de Organizației pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OECD) oferă informații utile pentru a compara Republica Moldova cu alte state.

2. Descrierea metodelor de cercetare utilizate.

Abordarea grafică, prin reprezentarea datelor și a relațiilor dintre variabile cu ajutorul diagramelor și tabelelor, a fost esențială pentru vizualizarea informațiilor. Pentru analiza cantitativă a indicatorilor, s-au utilizat modele matematice, element fundamental al metodologiei de cercetare. În plus, cercetarea a integrat o analiză comparativă a altor studii relevante din domeniu. Observarea evoluției proceselor socio-economice în timp a permis evidențierea tendințelor și prognoza unor fenomene, prin utilizarea unor modele logice.

3. Rezultatele obținute

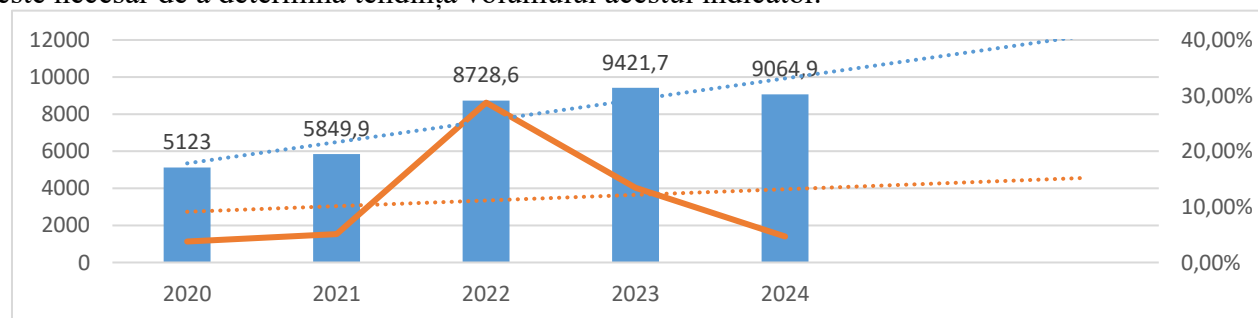
Pentru a evidenția contribuția impozitului pe venit al persoanelor juridice (la moment cota aplicată în RM este de 12%), în acumularea impozitelor fiscale, o analiză exhaustivă ar fi calcularea ponderii în totalul impozitelor și taxelor. Astfel se oferă o viziune asupra capacității statului de a obține resurse bănești printr-o politică fiscală corespunzătoare.

Figura 1. Ponderea volumului impozitelor pe venitul persoanelor juridice în totalul veniturilor fiscale în anii 2019-2023, %

Sursa: elaborat de autor în baza <https://www.mf.gov.md/>

Ponderea volumului impozitelor pe venitul persoanelor juridice în totalul veniturilor fiscale, pe parcursul a celor 5 ani a crescut cu 0,35 %. Acest indicator de dinamică nu reflectă decât sporirea importanței acestui impozit cu 0,35 %. Ponderea poate să rămână constantă, dar toate tipurile de venituri să crească cu sute de procente. Conform OECD, țările care fac parte din această familie au o medie a ponderii impozitului pe venit obținut de la entități de 11,8%, în 2022 (Cecilia, P., Weigel, D. B., 2024). În Republica Moldova ponderea deviază puțin peste medie, ceea ce ar reprezenta un indicator cheie în vederea integrării Moldovei în OECD și un indiciu că politica fiscală funcționează la standarde internaționale. Menținerea unei cote ne-nule a impozitului pe venit al persoanelor juridice este absolut necesară pentru economia Republicii Moldova. Mărimea acestuia nu trebuie să fie nici mică, nici mare, ci una pur simbolică, dar însăși existența lui generează dezvoltarea unei culturi și responsabilității fiscale ale întreprinzătorului, extrem de importante pentru societatea contemporană. (Petroia & Agachi, 2011, p. 114) Pentru a maximiza eficiența colectării acestui impozit este necesar de a determina tendința volumului acestui indicator.

Figura 2. Veniturile din impozitul pe venit persoanelor juridice în 2020-2024 și tendința pe perioada 2025-2027 (axa stângă), mil lei, și rata inflației (axa dreaptă), %

Sursa: elaborat de autor în baza <https://www.mf.gov.md/> și <https://statistica.gov.md/>

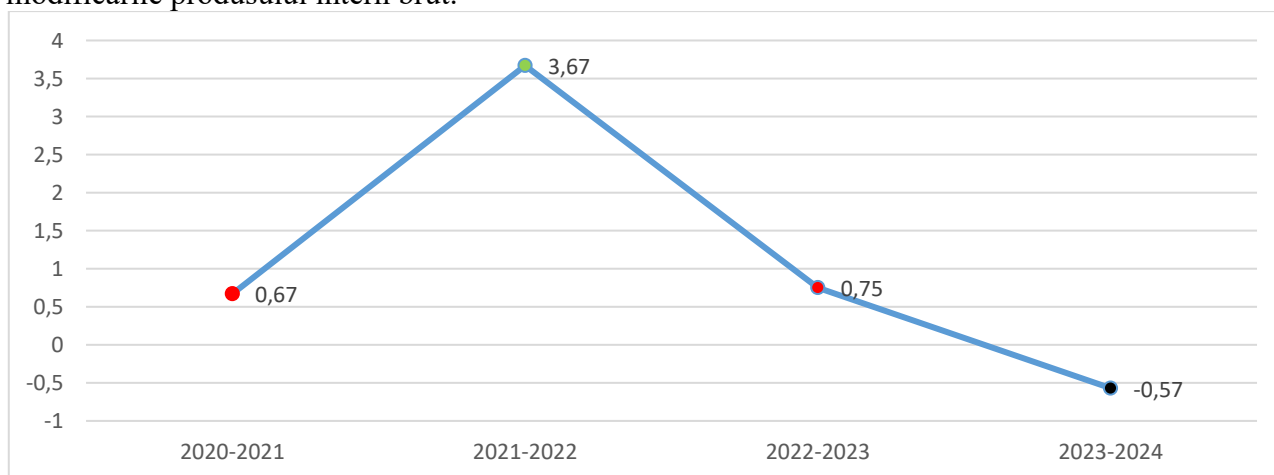
În ultimii 5 ani, se înregistrează o creștere de 3941.9 milioane lei sau 76,94%, fapt ce demonstrează eficiența colectării impozitului de organele fiscale, creșterea venitului persoanelor juridice, creșterea numărului de întreprinderi, creșterea ratei inflației etc. Cauza principală pentru creșterea veniturilor cu 49%, în 2022, a fost rata inflației, care a ajuns la aproape 29%. Până în 2027 se preconizează ca veniturile să reprezinte cca. 12 000 milioane lei, impulsionate și de o rată a inflației de 15%. Nu există, deci, o creștere reală a veniturilor, care ar pune în joc o mulțime de alți factori ce influențează valoarea absolută a acestora.

În contextul actual al economiei Republicii Moldova, se preconizează că volumul veniturilor la bugetul de stat ar putea atinge aproximativ 12 miliarde de lei până în anul 2027, cu condiția ca autoritățile să întreprindă măsurile necesare pentru a remedia birocratia excesivă, corupția endemică și instabilitatea sistemului politic. Aceste reforme structurale sunt esențiale pentru crearea unui mediu economic mai favorabil, care să stimuleze investițiile și să îmbunătățească competitivitatea economiei naționale. Totuși, potențialul de creștere al veniturilor este semnificativ restrâns și de factori externi, în special de situația geopolitică tensionată de la hotarele țării. Mulți investitori internaționali percep Republica Moldova ca fiind la un nivel de risc mai ridicat, fapt care influențează negativ atractivitatea investițiilor străine și, implicit, capacitatea de a genera venituri suplimentare pentru stat.

În plus, economia națională se caracterizează printr-un nivel redus de exporturi, iar balanța de plăți externe se înregistrează în mod constant cu valori negative, de ordinul a câteva miliarde de dolari, ceea ce limitează potențialul de creștere a veniturilor fiscale.

Un alt factor determinant este exodul populației, fenomen care afectează direct baza impozabilă. Cetățenii Republicii Moldova, fiind în mare parte consumatori principali ai produselor și serviciilor oferite de persoanele juridice, joacă un rol crucial în susținerea veniturilor la nivel macroeconomic. O scădere semnificativă a numărului acestora ar conduce la o reducere a cererii interne, afectând astfel cifra de afaceri a companiilor și implicit baza impozabilă din care se generează veniturile la stat. În acest context, remitențele reprezintă unul dintre puținii piloni ai economiei moldovenești, aducând plus valoare prin majorarea veniturilor populației. Aceste transferuri de bani, provenind din diaspora, contribuie nu doar la îmbunătățirea nivelului de trai al cetățenilor, dar și la susținerea consumului intern și, prin urmare, a veniturilor persoanelor juridice din țară.

Un indicator ce caracterizează eficiența fiscală ar fi elasticitatea veniturilor din impozitul pe venit față de PIB. Aceasta măsoară cât de sensibil este impozitul pe venit al persoanelor juridice la modificările produsului intern brut.

Figura 3. Elasticitatea veniturilor din impozitul pe venitul persoanelor juridice față de PIB, pentru perioada 2020-2024

Sursa: elaborat de autor în baza <https://www.mf.gov.md/> și <https://statistica.gov.md/>

Caracterizarea elasticității în funcție de valoarea sa este descrisă în felul următor:

- $E > 1$: Veniturile din impozitul pe venit cresc mai rapid decât PIB-ul (eficiență fiscală ridicată).

- $0 < E < 1$: Veniturile din impozitul pe venit cresc mai lent decât PIB-ul (eficiență fiscală scăzută).
- $E < 0$:
  - a) O creștere a PIB-ului este asociată cu o scădere a veniturilor din impozitul pe venit (cea mai ineficientă colectare a impozitelor posibilă).
  - b) O scădere a PIB-ului este asociată cu o creștere a veniturilor din impozitul pe venit. (cea mai eficientă colectare a impozitelor posibilă)

În perioadele 2020-2021 și 2022-2023, elasticitatea având valori $0 < E < 1$, se remarcă faptul că PIB-ul crește mai repede decât cresc veniturile din impozit, ceea ce denotă faptul că nu se colectează impozitele la capacitatea maximă. Pe perioada 2021-2022 elasticitatea depășește valoarea unitară, ca urmare unei colectări eficiente a impozitului, creșterea veniturilor fiind mai mare decât creșterea PIB-ului, în valori relative. În ultima perioadă 2023-2024, PIB-ul continuă să crească, iar veniturile din impozitul pe venit scad. Acest fenomen creionează o ineficiență în colectarea impozitului și o necesitate de a remedia situația.

CONCLUZII

În ultimii 5 ani, veniturile din impozitul pe venit al persoanelor juridice a crescut considerabil, cu aproximativ 77%, iar ponderea în totalul veniturilor fiscale fluctuează ușor, înregistrând o valoare medie de 13,77%. Elasticitatea veniturilor din impozitul respectiv față de PIB nu definește o anumită legitate în timp, ci mai degrabă ia valori aleatorii, caracterizând o ineficiență în procesele de colectare a impozitului. Volumul veniturilor se preconizează a fi în 2027 de 12 miliarde lei aproximativ, dacă Republica Moldova va întreprinde măsuri necesare de a remedia birocrăția, corupția și sistemul politic instabil. Exodul populației reprezintă un factor ce ar influența negativ asupra veniturilor. Cetățenii Republicii Moldova fiind în mare proporție consumatori produselor și serviciilor persoanelor juridice, odată ce numărul acestora va scădea mai mult, va scădea astfel și baza impozabilă. Remitențele rămân unicii piloni ai economiei Republicii Moldovei ce aduc plus valoare consumatorilor prin majorarea veniturilor, care la rândul lor se răsfrânge și la majorarea veniturilor persoanelor juridice din țară.

REFERINȚE:

1. Biroul Național de Statistică. (n.d.). www.statistica.gov.md
2. Casian, A. & Baurciulu, A. (2017). *Finanțe Publice*. ASEM.
3. Cecilia, P. & Weigel, D. B. (2024). *Sources of Government Revenue in the OECD*. <https://taxfoundation.org/data/all/global/oecd-tax-revenue-by-country-2024/>
4. Ministerul Finanțelor. (n.d.). www.mf.gov.md
5. Petroia, A. & Adachi, I. (2011). Impozitul pe venit al persoanelor juridice – între necesitate și instrument de educație fiscal. *ECONOMICA*, 2(76), 2011

Coordonator științific: BULGAC Corina, dr., conf. univ.,
Academia de Studii Economice din Moldova
Republica Moldova, Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni 61, www.ase.md
e-mail: bulgac.corina@ase.md